

Päätös vastaanottopalvelujen (pääasiassa majoituksen) tuottamisesta Turun vastaanottokeskuksen kanssa, sopimuksen tekeminen Migrin uuden kuntamallin mukaisesti

Kaupunginhallitus 13.06.2022 § 173
893/04.03.01/2022

Valmistelija

Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 4283 774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Migri eli Maahanmuuttovirasto on kehittänyt uuden kuntamallin Ukrainan sotaa pakeneville. Kuntamallin tarkoituksena on mahdollistaa tilapäistä suojelua hakevien ja saavien henkilöiden (myöhemmin henkilö) majoittuminen siellä, mihin he ovat asettautuneet Suomeen saapuessaan. Kyseessä on nopea ja väliaikainen ratkaisu, jossa kunta tuottaa vastaanottokeskukselle ja tilapäistä suojelua hakeville ja saaville henkilöille vastaanottoon kuuluvia majoitus- ja ohjauspalveluita.

Kuntamalliin osallistuvat ne kunnat, jotka ovat tehneet sopimuksen kuntamallin mukaisesta toiminnasta ja vastaanottopalvelujen tuottamisesta alueensa vastaanottokeskuksen kanssa. Sopimus on edellytys kuntamalliin kuuluvien korvausten maksamiselle 1.5.2022 alkaen. Osallistuminen on kunnille vapaaehtoista. Kuntamallin mukainen sopimus voidaan tehdä ajaksi 1.5.2022–30.9.2022 ja optiokausi kestää enimmillään 4.3.2023 saakka. Irtisanomisaika on kaksi kuukautta.

Paraisilla asuu noin 100 tilapäisen suojelun piirissä olevaa henkilöä (tilanne toukokuun 2022 lopussa). Kaikki asuvat toistaiseksi yksityisissä asunnoissa. Alkuvaiheessa uuden kuntamallin piirissä olisi Paraisilla noin 30 ukrainalaista, mutta tilanne muuttuu jatkuvasti.

Kuntamallin mukaan kunta määrittelee itse ukrainalaisten määrän eli sen, kenelle / kuinka monelle kunta haluaa tarjota asumista tämän sopimuksen nojalla. Vastaanottokeskus (VOK) ei pakota mihinkään, kaikki on täysin vapaaehtoista. Kaupunki määrittelee tarjottavien asuntojen määrän.

Kuntamalli koskee ainoastaan tilapäistä suojelua hakeneita ja saavia henkilöitä. Kuntamalli ei koske henkilöitä, jotka ovat hakeneet pelkästään kansainvälistä suojelua (turvapaikanhakijat). Mikäli henkilöllä on vireillä kansainvälisen suojelun hakemus ja hän on samanaikaisesti hakenut ja/tai saanut tilapäistä suojelua, voi hän olla mukana kuntamallin mukaisessa palvelussa ja toiminnassa.

Kuntamallin piirissä olevan henkilön tulee olla rekisteröitynyt kunnan kanssa sopimuksen tehneen vastaanottokeskuksen asiakkaaksi ja henkilön kuulumisesta kuntamalliin tulee olla sovittu vastaanottokeskuksen kanssa. Kunnan tulee ilmoittaa vastaanottokeskukselle välittömästi uusista henkilöistä, jotka olisivat tulossa kuntamallin piiriin.

Kuntamallissa kunta tuottaa tilapäistä suojelua hakevien ja saavien henkilöiden majoituspalvelut sekä antaa henkilöille majoitukseen ja arkeen liittyvää ohjausta ja neuvontaa. Vastaanottokeskus vastaa muiden vastaanottopalveluiden järjestämisestä. Kunta vastaa palvelujen ja toimintansa laadusta ja asianmukaisuudesta. Yleensä kunnan sosiaalipalvelut tarkastaa asunnon/asuinpaikan/huoneiston kunnon. Käytännön yhteydenpidosta

kaupungin ja vastaanottokeskuksen välillä vastaa Paraisten pakolaiskoordinaattori.

Kuntamalliin ja sopimukseen eivät kuulu ne palvelut ja toiminta, jotka kunta järjestää henkilöille muuten. Näitä palveluita ja toimintaa ovat esimerkiksi varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, oppilashuolto (sis. koulu- ja oppilasterveydenhuolto), lastensuojelu ja kiireellinen akuutteihin tilanteisiin annettava terveydenhuolto sekä covid-19-rokotusten järjestäminen henkilöille. Kunta voi myös tarjota henkilöille halutessaan erilaista kotoutumista ja hyvinvointia edistävää muuta toimintaa, kuten harrastusmahdollisuuksia.

Kuntamallin piiriin kuuluvat henkilöt majoitetaan kunnan omistamissa tai vuokraamissa asunnoissa, joiden tulee olla asumisen vaatimukset täyttäviä. Ympäristöministeriön asuin-, majoitus- ja työtiloista annetun asetuksen (1008/2017) mukaan tällaisella asunnolla tarkoitetaan keittiöllä, keittokomerolla tai keittotilalla varustettua yhden asuinhuoneen tai useampia asuinhuoneita käsittävää, ympärivuotiseen asumiseen tarkoitettua kokonaisuutta, jolla on oma välitön sisäänkäyntinsä. Asunnon tulee siis olla ”tavallinen” oma huoneisto, ei ”jonkun kotona”, ei ”yhteismajoitus” eikä ”jaettu talo”.

Kunnan tuottamaan majoitukseen sisältyy asuntojen kalustus ja varustus välttämättömillä tarvikkeilla, sähkö, vesi, jätehuolto, huoltotyöt, vakuutukset sekä asuntojen ennallistaminen sen jälkeen, kun henkilö muuttaa pois asunnosta. Kunta ei saa erikseen korvausta näistä kustannuksista, vaan nämä sisältyvät kunnalle maksettavaan vuorokausihintaan.

Majoitukseen varattavien asuntojen tulee sijaita hyvien kulkuyhteyksien päässä, julkisen liikenteen varrella.

Kunta tai muu taho ei saa periä henkilöltä maksua tai edellyttää muuta vastiketta majoituksesta. Jos kunta päättää lopettaa henkilön majoittamisen hänelle tarjotussa asunnossa, siitä tulee ilmoittaa kirjallisesti sekä henkilölle että vastaanottokeskukselle vähintään 30 päivää ennen majoituksen päättymistä.

Majoituspalveluun kuuluu koordinointi, asumiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus tai neuvonta ja ohjaus arjen asioiden hoitamiseen (esimerkiksi pankkitilin avaaminen, harrastuksiin hakeutuminen, verokortin saaminen, kouluun ja varhaiskasvatukseen hakeutuminen, TE-palveluihin hakeutuminen, vastaanottorahan hakeminen).

Kunnalle majoituksesta maksettavassa korvauksessa on huomioitu neuvonta ja ohjaus.

Vastaanottokeskus korvaa kunnalle sopimuksen mukaisten majoituspalveluiden ja ohjauspalveluiden tuottamisesta sopimuksessa määritellyn kuntakohtaisen majoitusvuorokausihinnan. Hinta maksetaan jokaista majoittunutta henkilöä kohden vuorokausikohtaisesti ja se on sidottu kunnan ARA-vuokratason. Paraisten kaupungin kokonaiskorvaus on 9,19 euroa/henkilö/vuorokausi (palvelusta ei peritä arvonlisäveroa). Kaupunki puolestaan tekee vuokranantajan kanssa vuokrasopimuksen (asukas ei tee sopimusta), jossa korvaus on 6,90 euroa/henkilö/vuorokausi (palvelusta ei peritä arvonlisäveroa) sisältäen sähkön ja veden. Korvauksen enimmäismäärä on 16,65 €/m². Tämä enimmäistaso edellyttää, että asunto on kalustettu, ja enimmäistaso on asetettu, jotta korvaus ei vääristä markkinoita eli jotta korvaustaso ei nouse merkittävästi markkinahintatasoa korkeammaksi.

Parainen ja vastaanottokeskus täsmäyttävät henkilöiden määrän kuukausittain ja kaupunki laskuttaa vastaanottokeskusta tämän määrän perusteella. Paraisten on pidettävä tarkkaa kirjanpitoa asuntojen ja päivien määrästä. Henkilöiden määrä ja muutospäivämäärät täsmäytetään kuukausittain. Muutoksia voi tapahtua kuukauden puolivälissä eli asuntojen ja henkilöiden määrä voi vaihdella kuukaudesta toiseen ja keskellä kuukautta. Tästä tulee pitää tarkkaa rekisteriä.

Vastaanottokeskus ei korvaa kunnalle tyhjistä, kalustetuista asunnoista tai varallaolosta, vaan toteutuneista majoitusvuorokausista.

Tilapäistä suojelua saavan henkilön työn saanti ei vaikuta kuntamalliin tai sen kautta maksettavaan korvaukseen, mutta työnteko vaikuttaa vastaanottokeskuksen (VOK) myöntämään vastaanottorahaan (VOR). Alkaneesta työsuhteesta tulee toisin sanoen ilmoittaa viipymättä vastaanottokeskukselle (työpaikka ja tulotiedot).

Kaupungin tavoitteena on tehdä vuokrasopimukset vuokranantajien kanssa (takautuvasti) 1.5. alkaen kesäkuun aikana. Vuokrasopimus vuokranantajan kanssa tehdään kaupungin sopimus pohjalle yhdenmukaisen mallin varmistamiseksi.

Liite

Kuntamalli palvelukuvaus fi 18.5.2022
Kuntamalli sopimus fi 18.5.2022

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää tehdä Turun vastaanottokeskuksen kanssa uuden kuntamallin mukaisen sopimuksen majoitus- ja vastaanottopalveluista (takautuvasti) ajaksi 1.5.2022–30.9.2022, jonka jälkeen seuraa optiokausi edellä kuvatun mukaisesti. Optiokausi voi kestää enimmillään 4.3.2023 saakka. Kaupungin tavoitteena on tehdä vuokrasopimukset vuokranantajien kanssa (takautuvasti) 1.5. alkaen kesäkuun aikana.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sandra Bergqvist ilmoitti esteellisyydestään ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Syynä intressijääviys.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Jakelu

Miia Lindström, Gudrun Degerth, Seppo Pihl, Petra Palmroos, aluelautakunnat, Turun vastaanottokeskus, Maahanmuuttovirasto
